

DE VLAAMSE MINISTER VAN WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID EN GEZIN

BISNOTA AAN DE LEDEN VAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: Ontwerpbesluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het Subsidiebesluit van 22 november 2013, wat betreft flexibele openingstijden en dringende kinderopvang

Definitieve goedkeuring

Bijlagen:

- het ontwerpbesluit;
- het advies van de Raad van State nr. 64.056/1 van 8 oktober 2018.

1. INHOUDELIJK

1.1 Situering

Voorliggend ontwerpbesluit werd principiële goedgekeurd door de Vlaamse Regering op 20 juli 2018 (VR 2018 2007 DOC.0916/1 en DOC.0916/2).

1.2 Context en inhoud

De Vlaamse regering wil inzetten op toegankelijke en flexibele kinderopvang. Om deze reden werd geëvalueerd in welke mate er in het decreet en de uitvoeringsbesluiten onbedoelde belemmeringen zitten voor een kwaliteitsvolle flexibele kinderopvang.

De huidige regeling voor flexibele opvang (geregeld in het Subsidiebesluit van 22 november 2013) is complex, houdt drempels in met betrekking tot de toegankelijkheid en houdt mogelijks geen rekening met de reële noden en behoeften van (potentiële) gebruikers van dit aanbod omdat hier onvoldoende zicht op is.

Om aanbod en vraag op elkaar af te stemmen werd een traject opgestart waarbij zowel gezinnen als een ruime groep van uiteenlopende stakeholders (ook van buiten de kinderopvangsector) werden betrokken. Niet alleen werden de noden en behoeften bij (potentiële) gebruikers van kinderopvang getoetst, maar ook aan de aanbods zijde werd onderzocht wat de mogelijkheden en struikelblokken zijn. Alle informatie vergaard tijdens het exploratief onderzoek (nog aangevuld met praktijkbezoeken) werd gebundeld en leidde tot het volgende voorstel:

- Aanpassen van het aanbod (ruimere openingsmomenten en dringende kinderopvang) en uitbreiden van het aanbod, wat aanleiding geeft tot wijziging van het Subsidiebesluit van 22 november 2013, wat betreft flexibele opvang;
- Voorzien van een dispatcher, die als functie heeft gezinnen wegwijs te maken en hulp te bieden specifiek bij het zoeken naar een flexibele opvangplaats. Rekening houdend met de decretale opdrachten m.b.t. een lokaal loket kinderopvang, is het evident dat deze rol van dispatcher bij de lokale loketten kinderopvang kan worden gelegd.

Lokale loketten kinderopvang zijn een belangrijke hefboom in het realiseren van een toegankelijke en flexibele kinderopvang. Het zijn immers neutrale informatie- en ondersteuningspunten voor alle gezinnen met een vraag naar kinderopvang, in de vorm van een netwerk van actoren relevant voor kinderopvang. Ze zijn vooral van belang bij atypische opvangvragen waaronder vragen naar dringende opvang of naar opvang met verruimde openingsmomenten. Het decreet opvang baby's en peuters voorziet dat in elke gemeente één lokaal loket is. Uit de enquête van eind 2016 blijkt echter dat slechts in één op de 5 gemeenten een lokaal loket actief is en dat heel wat lokale besturen duidelijke richtlijnen en ondersteuning afwachten om hier verder werk van te maken.

Dit heeft geleid tot de volgende acties:

- het wijzigen van de huidige regeling voor flexibele opvang, via ontwerpbesluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het Subsidiebesluit van 22 november 2013, wat betreft flexibele opvang;
- een nadere regeling voor het lokaal loket kinderopvang, via ontwerpbesluit van de Vlaamse Regering houdende een subsidie aan het lokaal loket kinderopvang;
- het wijzigen van het besluit van de Vlaamse Regering van 27 november 2015 houdende de voorwaarden voor de erkenning en de subsidiëring van gemandateerde voorzieningen, coördinatiepunten en flexibele opvangpools van doelgroepwerknemers, de voorwaarden voor de toestemming en de subsidiëring van lokale diensten buurtgerichte buitenschoolse opvang, en de voorwaarden voor een aanvullende subsidie voor organisatoren met een vergunning groepsopvang en een plussubsidie; dat als volgt wordt gewijzigd:
 - o de subsidie voor coördinatiepunten wordt stopgezet, en geheroriënteerd naar de subsidie voor lokale loketten kinderopvang (zie ontwerpbesluit van de Vlaamse Regering houdende een subsidie aan het lokaal loket kinderopvang);
 - o de subsidie voor flexibele opvangpools baby's en peuters wordt stopgezet, en geheroriënteerd naar de subsidie voor ruimere openingsmomenten en dringende kinderopvang (zie ontwerpbesluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het Subsidiebesluit van 22 november 2013, wat betreft flexibele opvang).

De wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 27 november 2015 maakt dus heroriëntering mogelijk op het vlak van lokale loketten, met het oog op het ondersteunen van ouders in de zoektocht naar passende opvang, en op het vlak van flexibele kinderopvang, met het oog op het vernieuwde aanbod flexibele opvang.

1.3 Gevolggevingen advies Raad van State

De Raad van State verleende haar advies 64.056/1 van 8 oktober 2018.

De aanhef en de titel van het besluit werden aangepast aan het advies.

De Raad van State merkt op dat zij kan aanvaarden dat de regeling inzake flexibele kinderopvang niet werd voorgelegd aan de Strategische Adviesraad Welzijn, Volksgezondheid en Gezin. De Raad van State vraagt na te gaan of dergelijke adviesaanvraag niet nodig is in het kader van de dringende kinderopvang. Er kan bevestigd worden dat dit wel degelijk een bijsturing en aanpassing van de bestaande regelgeving inzake flexibele kinderopvang in ruime zin, waardoor dit besluit niet van strategisch belang is.

De Raad van State merkte op dat als er vereisten worden opgelegd met betrekking het kwaliteitshandboek, er overleg met de sector vereist is. De voorwaarden inzake het kwaliteitshandboek werden wel degelijk voorgelegd aan het Raadgevend Comité van Kind en Gezin op 28 maart 2018. De aanhef van het ontwerp werd in die zin vervolledigd met een nieuw zevende lid.

Naast de gevolggelingen aan het advies van de Raad van State werden nog een aantal juridisch-technische correcties aangebracht:

- Er werd een nieuw artikel 3 ingevoegd: het systeem van de flexibele kinderopvang valt onder het systeem van de voorschotten, behalve voor het bedrag per dossier waar dezelfde uitzondering geldt als voor de subsidie individuele inclusieve opvang. Deze uitzondering wordt ingevoegd in artikel 9 van het Subsidiebesluit van 22 november 2013;
- In het ontworpen artikel 40/6 werd de tijdsduur concreter geformuleerd, aangezien men niet noodzakelijk een volledig uur voor of na respectievelijk 7 uur en 18 uur moet open zijn, maar een extra uur open ook kan betekenen een half uur voor 7 uur én een half uur na 18 uur;
- Er wordt een nieuw ontworpen artikel 40/10 toegevoegd. Daarin wordt geëxpliciteerd dat ouders overeenkomstig het inkomenstarief betalen voor opvang op ruimere openingsmomenten, ook voor de opvangmomenten 's nachts, als de momenten worden gerealiseerd door een organisator die de subsidie voor inkomenstarief ontvangt. Deze organisator ontvangt dan overeenkomstig ook de subsidie voor inkomenstarief. Hoewel dit eigenlijk inherent is aan het subsidiesysteem, wordt deze verduidelijking toch aangebracht, aangezien een organisator die wel inkomenstarief hanteert, maar geen subsidie voor ruimere openingsmomenten ontvangt voor opvang langer dan 11 uur per dag of opvang 's nachts overeenkomstig het subsidiebesluit van 22 november 2013 een vrije prijs mag vragen.

Aangezien deze aanpassingen niet fundamenteel zijn, wordt de tekst niet opnieuw ter advies voorgelegd aan de Raad van State.

2. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP DE BEGROTING VAN DE VLAAMSE GEMEENSCHAP

2.1 Financiële weerslag van het voorstel (en vereiste kredieten)

Het huidige budget voor flexibele kinderopvang bedraagt 3.016.416,55 euro. Daarnaast is er nog een budget van 528.090,84 euro dat momenteel wordt ingezet in het kader van de flexibele pools kinderopvang (gemandateerde voorzieningen).

Deze budgetten worden nu ingezet in de hervormde visie op flexibele kinderopvang die met dit ontwerpbesluit wordt uitgerold, met een nadruk op ruimere openingsmomenten en dringende opvangplaatsen.

In het kader van de ruimere openingsmomenten voorzien we in een overgangsregeling voor organisatoren die nu reeds ingeschakeld zijn in de huidige flexibele kinderopvang (die verloopt voornamelijk via toe te kennen urenpakketten). Men zal hierbij de mogelijkheid hebben tot omzetting ofwel naar een module ruimere openingsmomenten ofwel een dringende opvangplaats. Daarbij heeft deze laatste omzetting geen budgettaire meerkost, maar de omzetting van de huidige toepassing naar ruimere openingsmomenten zou een maximale meerkost geven van 451.583,45 euro indien alle organisatoren voor deze dienstverlening zouden kiezen.

Deze impact kan opgevangen worden binnen de daartoe voorziene middelen. De huidige 3 miljoen die wordt voorzien voor flexibele opvang, wordt omgezet naar een subsidiëring voor ruimere openingsmomenten. Van de 1.639.583,45 euro die voorzien werd voor kinderopvang op ruimere openingsmomenten bij de uitbreidingsronde 2018-2019, wordt 451.583,45 euro voorzien om de omschakeling uit de vorige paragraaf te kunnen garanderen. De resterend 1,2 miljoen euro wordt ingezet voor nieuwe initiatieven met ruimere openingsmomenten. Indien de vermelde 451.583,45 euro niet volledig in de omschakeling wordt gebruikt, kan dit budget ingezet worden voor nieuwe plaatsen.

Voor de nieuwe regeling inzake dringende opvangplaatsen wordt in het uitbreidingsbudget 2018-2019 1.136.364 euro voorzien.

De subsidie voor de flexibele pools kinderopvang (gemandateerde voorziening) baby's en peuters van 528.090,84 euro, zullen omgezet worden in het systeem van ruimere openingsmomenten of dringende opvangplaatsen en dit binnen de huidige budgetten, dus budgetneutraal.

Conclusie

Voorliggend voorstel bevat het nieuwe concept rond flexibele groepsopvang.

De omzetting van het huidige systeem/subsidie naar ruimere openingsmomenten of dringende opvangplaatsen kan ten vroegste vanaf 01/01/2019 en heeft een budgettaire weerslag die kan opgevangen worden binnen de nieuwe beleidsruimte 2018- 2019.

2.2 Inspectie van Financiën

Het advies van de Inspectie van Financiën met referentienummer JVE/AVP/18/0230 werd verleend op 28 mei 2018.

De Inspectie van Financiën kan het voorstel ten gronde gunstig adviseren. De Inspectie van Financiën stelt dat het begrotingsakkoord vereist is.

2.3 Begrotingsakkoord

Het gunstig begrotingsakkoord werd verleend op 12 juli 2018.

3. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP DE LOKALE BESTUREN

- 1 personeel: het voorstel heeft geen weerslag op gebied van personeelsinzet;
- 2 werkingsuitgaven: het voorstel heeft geen weerslag op de lopende uitgaven van de lokale besturen;
- 3 investeringen en schulden: het voorstel heeft geen investeringen als gevolg;
- 4 ontvangsten: het voorstel heeft geen bijkomende ontvangsten als gevolg;
- 5 conclusie: het voorstel heeft geen weerslag op de lokale besturen.

4. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP HET PERSONEELSBESTAND EN DE PERSONEELSBUDGETTEN

Het voorstel van beslissing heeft geen weerslag op het personeelsbestand en op het personeelsbudget, zodat het akkoord van de Vlaamse minister, bevoegd voor de bestuurszaken, niet vereist is.

5. KWALITEIT VAN DE REGELGEVING

5.1 Wetgevingstechnisch en taalkundig advies

Het bijgaande ontwerpbesluit van de Vlaamse Regering werd aangepast aan het wetgevingstechnisch en taalkundig advies nr. 2017/438 van 7 december 2017.

5.2 RIA

De onderbouwing van het dossier, zoals afwegingen of motivering, is verweven doorheen de andere rubrieken van de nota.

5.3 Zorginspectie

Zorginspectie werd geconsulteerd. Zorginspectie stelt dat voorliggend voorstel hun huidige werkwijze niet wijzigt.

6. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist haar definitieve goedkeuring te hechten aan het bijgaande ontwerpbesluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het Subsidiebesluit van 22 november 2013, wat betreft flexibele openingstijden en dringende kinderopvang.

De Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin,

Jo VANDEURZEN